

Évközi 15. vasárnap

Ef 1,3-14

Lelki áldás

³Áldott legyen az Isten, Urunk, Jézus Krisztus Atyja, aki a mennyek között Krisztusban minden lelki áldással megáldott minket. ⁴Mert őbenne választott ki bennünket a világ teremtése előtt, hogy szentek és feddhetetlenek legyünk előtte. Szeretetből ⁵eleve arra rendelt bennünket, hogy Jézus Krisztus által – akarata és tetszése szerint – fogadjon gyermekeivé legyünk; ⁶hogy magasztaljuk felséges kegyelmét, amellyel szeretett Fiában jóságosan megajándékozott minket. ⁷Őbenne nyertük el a megváltást a vére árán, és bűneink bocsánatát bőséges kegyelme folytán, ⁸amelyet végtelen bölcsességében és megértésében gazdagon árasztott ránk. ⁹Tudtunkra adta ugyanis akaratának titkát, azt az őbenne előre meghatározott jóságos tervét, ¹⁰hogy elérkezik az idők teljessége, és Krisztusban, mint Főben, újra egyesít mindent, ami a mennyben és a földön van. ¹¹Igen, mi is őbenne nyertük el az örökséget annak végzéséből, aki mindent szabad elhatározása szerint tesz. ¹²Szolgáljunk hát felsége dicsőségére, mi, akik már korábban is Krisztusba vetettük reményünket. ¹³Benne kaptátok meg ti is a megígért Szentlélek pecsétjét, miután hallottátok az igazságról szóló tanítást, üdvösségetek evangéliumát, és hittetek benne. ¹⁴Ő a foglaló örökségünkre, arra, hogy teljesen megváltva az övéi legyünk az Isten főliségének dicsőségére.

Az efezusi levelet és a kolosszei levelet is uralják a himnikus betétek (Kol 1,3-7), amelyek egymással is rokonságot mutatnak. De hasonló himnikus bevezetést találhatunk a Korintusiaknak írt második levélben és Szent Péter I. levelében is. Ezeknek a himnuszoknak a műfaji eredetét vizsgálva meglepő párhuzamokat fedeztek fel a levél himnuszai és a Kumránból előkerült dicsőítő himnuszok, az úgynevezett hodajjotok között. Ebből nem szabad arra következtetni, hogy az efezusiak, vagy Pál és a kumráni közösség között kapcsolatot keressünk, hanem inkább a zsidókeresztény közösségek liturgiája és a zsinagógai istentisztelet között kell keresnünk a kapcsolatot. Vagyis a zsinagógai imádság és himnuszirodalom hatott az őskeresztény egyház himnuszalkotására. Számos esetben olyan erős, hogy a Jahve tiszteletére elmondott himnuszok szövegét átvették a keresztény liturgiába, és azt Krisztusra és az Atyaistenre alkalmazták. Ennek oka, hogy a zsinagógában lé-

vó jámborok, a kumráni szektába menekült vallási útkeresők és a keresztény egyházba tért zsidóknak az volt a közös tapasztalatuk, hogy nagyobb igényt éreztek a bensőséges vallásosságra, és belső késztetést az Isten dicséretére. Talán ezt a késztetést nevezhetnénk „lelki áldás”-nak is (3. v.). Egyéni és közösségi lelki fejlődésüket ugyanis nem vallási műveltségüknek és egyéni erőfeszítéseik eredményének gondolták, hanem annak, hogy Isten áldásával szentelte meg fáradozásukat és vallási buzgóságukat.

Ezzel az áldással igazolták lelki kiválasztottságukat (4. v.), amelyet beillesztettek az Isten örök tervébe. Életüket és személyes küzdelmüket már nem izolált lelki és közösségi harcként fogták fel, hanem az üdvörténet részének tekintették. A megtérés és keresztség által „Isten fogadott fiai lettek” (5. v.) ezt nem annyira magasabb rendű isteni adománynak tekintették, hanem inkább olyan adománynak, amely feladatot jelent mindegyikük számára, hogy mások miatt is feleljenek meg ennek elvárásainak. A bűnbocsánatot ugyan elnyerték, de a krisztusi élet megvalósításához egyéni jámborságukkal is hozzá kellett járulniuk (7. v.). Tevékenységük abban foglalható össze, hogy együttműködnek Isten tervének megvalósításában, hogy a rájuk bízottakat egyesítsék egy közösséggé, melynek vezetője Krisztus (10. v.). Az örökségük nem csupán a megváltás, hanem ez a feladat is, hogy testükben egészítsék ki azt, ami Krisztus megváltásából hiányzik az egyház javára.

Az itt olvasott szöveg ugyanis nem retorikai meg gondolá sból született, hogy emelkedett stílusával bárkit is meggyőzzön a krisztusi élet szépségéről. Nem akar a híveknek festett lelki eget rajzolni. Inkább arról van szó, hogy azok közös érzéseit fejezi ki, akik eljutottak a Krisztus szeretete által motivált felelős lelki életre, és életüket az üdvösség folyamat tevékeny részeként akarják felfogni. Magasabb lelki élet, emelkedett gondolkodás nélkül nem létezik. Ez természetesen nem jelenti, hogy állandóan vallásos frázisokban beszélünk, hanem azt, hogy a hétköznapi életünkben nem hétköznapi érzéseket ápolunk magunkban. A közös hitvallás mellett ez a közös érzület mélyen összefűzi az Isten felé igyekvő embereket, még a konfessziók és a vallások határain túl is. Isten bőséges áldása lehet az is, hogy ezt a tiszteletreméltó érzést, az egymással vitába álló konfessziók és vallások képviselői megérik egymásban.